

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 2019-2020 навч. році.

Учасники анкетування – науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Фінанси, банківська справа та страхування». Всього опитано **20 респондентів**.

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

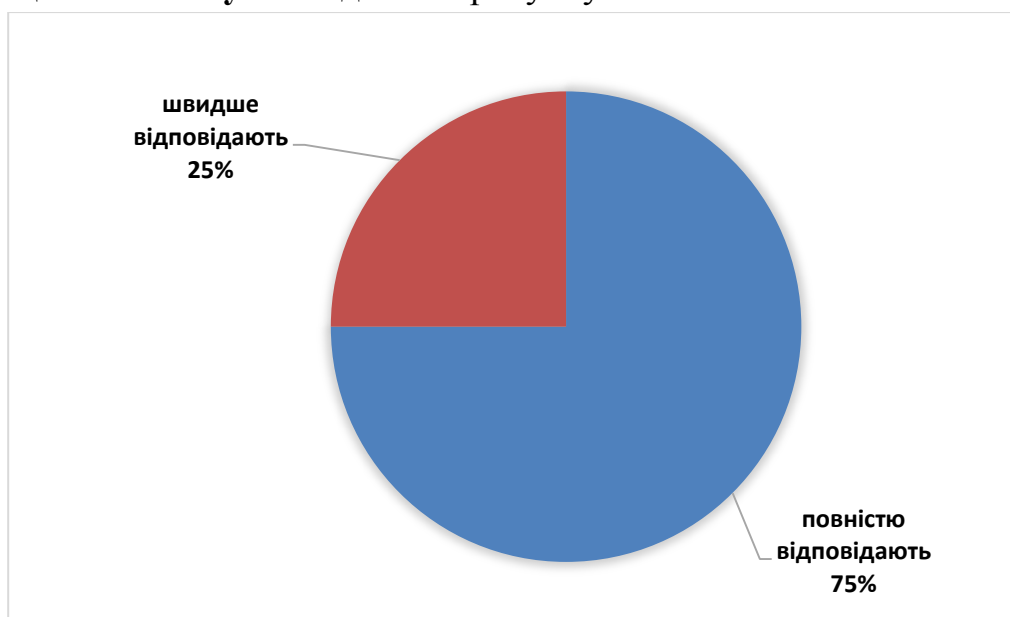

Рис. 1. Оцінювання **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (*1- найбільш важлива*) представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Засвоєння основ базових знань з професії	3
Базові загальні знання	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	2
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	3
Прийняття рішень	4
Елементарні комп'ютерні навички	5
Дослідницькі навички і уміння	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінювання якостей та навичок випускників ОПП (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	10,0	20,0	20,0	50,0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	12,5	6,3	0	25,0	56,3
Стратегічне мислення	0,0	5,0	30,0	25,0	40,0
Націленість на кінцевий результат	5,0	5,0	0	20,0	70,0
Здатність працювати в колективі, команді	0	5,0	25,0	20,0	50,0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	10,0	5,0	10,0	30,0	45,0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	5,0	5,0	10,0	15,0	65,0
Навички управління персоналом, колективом	0,0	10,0	15,0	30,0	45,0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	10,0	5,0	10,0	30,0	45,0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	10,0	10,0	25,0	55,0
Ведення ділової документації	5,0	10,0	15,0	30,0	40,0

Результати оцінювання показали **високий рівень** (максимальний відсоток за балом «5») наступних якостей та навичок: «націленість на кінцевий результат» (70%) та «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» (65%). **Недостатній рівень** (1 бал) - «рівень базових (професійних) знань і навичок» (12,5%), «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» (10 %) та «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» (10%).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	80
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	80
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	90
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	65
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	75
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	60
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	45
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	5

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (90%).
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (80%)
3. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (80%)
4. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (75%).
5. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи) (65%)

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2.

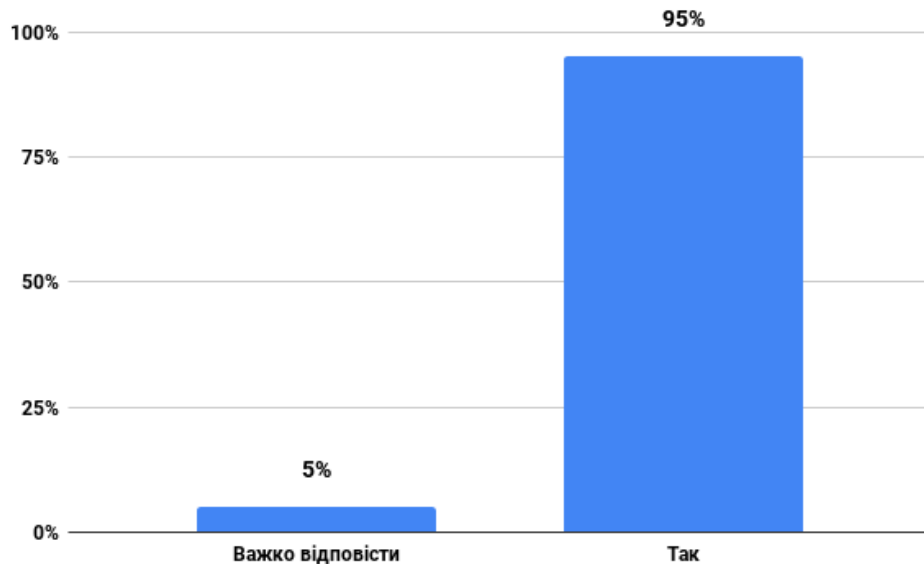

Рисунок 2 - Оцінювання «*Чи вважаєте Ви, що необхідно залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?*» (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – більше дисциплін за фахом;
- *необхідно вилучити з освітнього процесу* - «Проектний менеджмент»; ті в яких відсутнє поєднання теоретичної та практичної підготовки.

Інших пропозиції викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми надійшли:

- давати реальні знання та навички, які використовуються у майбутній професії та житті в цілому;
- приділяти більше уваги практичній підготовці.

Висновки

Моніторинг якості проводився серед науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». В опитуванні прийняли участь 20 респондентів, які оцінювали складові освітньої програми; якості та навички випускників ОПП; необхідність залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм; рівень відповідності знань випускників сучасним умовам виробництва і бізнесу.

За результатами проведеного моніторингу можна зробити наступні висновки:

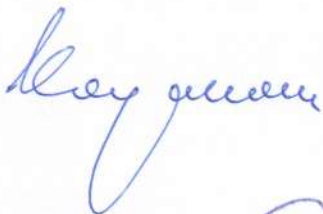
1. Найвищу оцінку отримали такі якості та навички випускників як:

«націленість на кінцевий результат»; «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання»; «рівень базових (професійних) знань і навичок»; «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями». На думку респондентів, необхідно звернути увагу та покращити такі критерії як: «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність». Цього можна досягти за рахунок систематичного підвищення рівня кваліфікації викладачів у рамках теоретичної та практичної підготовки; прийняття участі (викладачів та здобувачів) в тренінгах щодо «асертивної поведінки», розвитку комунікативних навичок, візуалізації даних та презентаційних вмій, тощо.

2. Під час удосконалення освітньої програми обов'язково збільшити години на викладання професійних дисциплін із посиленням практичної складової; чітко визначити програмні результати, з урахуванням сучасних вимог роботодавців.

3. Запровадити на постійній основі проведення конференцій, дискусій та тренінгів з фінансових питань із запрошенням провідних фахівців фінансової сфери.

Декан ФЕБ, к.е.н., доцент

Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.